

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N°. 112

1. Października 1830.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia d. 22. Września. —

N. Pan raczył przesłać następujący własnoręczny list do Prezydenta nadwornej rady wojennej, Jenerata jazdy Xięcia Hohenzollern Hechingen:

„Kochany Xięże Hohenzollern! Zostałem spowodowany mianować Syna Mojego Arcy-Xięcia Ferdynanda Feldmarszałkiem, stosownie więc do tego wydasz W Panu potrzebne rozkazy.

W Preszburgu d. 18. Września 1830.

Franciszek m. p.^a

N. Pan raczył najłaskawiej napisać do Prezydenta nadwornej rady wojennej Xięcia Hohenzollern Hechingen w sposobie następującym:

„Kochany Xięże Hohenzollern! Długoletni W Pana i zaszczytny zawód wojskowy, dowody wiernej przychylności, dawane przez W Pana po wszystkie czasy, spowodowały Mię mianować W Pana Feldmarszałkiem.

Również zastrzegając sobie zasiągać w wydarzających się okolicznościach światłej rady i doświadczenia W Pana, uznałem za rzecz słuszną uwolnić W Pana od kierowania sprawami nadwornej rady wojennej.

Rozrzystam z tej sposobności do oświadczenia W Panu zupełnego upodobania Mojego z dotychczasowej jego służby, i ażebym W Panu dał publiczny dowód tego Mojego sposobu myślenia, daję W Panu wielki krzyż Mojego cesarskiego orderu Leopolda.

W Preszburgu d. 18. Września 1830.

Franciszek m. p.^a

N. Pan najwyższem swoim postanowieniem z d. 10. Września b. r. raczył najłaskawiej Radcę Sądu Appellacyjnego galicyjskiego, Jana Stieber, mianować Dyrektorem nauk filozoficznych w uniwersytecie Lwowskim.

— Z Węgier. —

Gazeta Preszburghska z d. 21. Września donosi:

W d. 16. t. m. wieczorem od 5tęj do 8męj raczył JCW. Arcy-Xięże Następca tronu dawać posłuchanie deputowanym z hrabstw po tym i

drugim brzegu Dunaju położonych, a następującego wieczora deputowanym z obwodów Theiserskich, przedstawionych JCW. przez Hrabów, przełożonych tych hrabst. W d. 17. z południa znaczna deputacja Stanów Hrabstwa Preszburghskiego miała zaszczyt być na posłuchaniu u N. Cesarza Jmci, potem u N. Cesarzowej Jejmości, jakoteż u JCW. Następcy tronu. NN. Cesarstwo Ichmość, tudzież dostojny Następca tronu raczyli najłaskawiej odpowiedzieć na mowę Hrabi Fidelis Palfy, mianą w imieniu Stanów. Po posiedzeniu deputowanych hrabstw, odprawionem w d. 16. t. m., na którym odczytano królewskie propozycje, zebrałi się ciż deputowani nazajutrz o godzinie 8męj na konferencję, aby pierwszy punkt wziąć pod rozwagę. Narady te ciągnęły się w d. 18., 19. i 20. w kole, i projekt ułożonego w tej mierze poselstwa wniesiony będzie dzisiaj na czwartem posiedzeniu sejmku na obrady.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 23. Września —

N. Pan raczył upoważnić Jego Cesarzowicowską Mość W. Xięcia Konstantego Cesarzewicza do noszenia ozdoby znaku honorowego, jako naczelnego wodz. wojska polskiego od lat 15.

Jego Cesarzowska Królewska Mość raczył łaskawie zarazem potwierdzić przedstawione sobie stany imienne Jeneratów i Oficerów wyższego i niższego stopnia, oraz urzędników wojska polskiego, mających prawo do wyżej wymienionego znaku, za służbę nieskazitelną oficerską, w skutek czego ujrzeliśmy już znaczną liczbę Oficerów i urzędników osadę stolicy składających, którzy zostali ozdobieni tą ze wszech miar zaszczytną oznaką. Między tymi kawalerami spostrzeżliśmy weterana 50 lat służby liczącego; a ogół ozdobionych wynosi 1000 osób.

Gazeta polska umieściła: Prostując zaszłą pomyłkę w Nrze 246, donosimy, iż znajdujący się w wojsku francuzkiem w Algierze syn ś. p. Xięcia Józefa Poniatowskiego, jest jego synem naturalnym, nie jest Xięciem, i nazywa się nie Poniatowski lecz Ponitycki.

Rossyja.

— z Petersburga d. 1. (13.) Września. —

W ostatnią Sobotę d. 30. z. m. w rocznicę uroczystości W. Xięcia Następcy tronu, urodzin W. Xiężnej Olgi i uroczystości orderu Ś. Alexandra Newskiego, duchowienstwo stolicy udalo się z kościoła katedralnego do klasztoru Ś. Alexandra Newskiego. N. Cesarz Jmć, N. Cesarzowa Jęjmć i W. Xiążę Następcę tronu przybyli o godzinie 11tej przyjeści przy odgłosie dzwonów przez przewielebnego Seralina Metropolite Nowogrodzkiego i Petersburgskiego. Metropolita odprawił mszę, na której znajdowali się: członkowie rady Państwa, Ministrowie, Senatorowie, Jenerałowie, dwór, kawalerowie orderu Ś. Alexandra Newskiego i członkowie ciała dyplomatycznego. Po nabożeństwie N. Cesarz Jmć i N. Cesarzowa Jęjmć i W. Xiążę Następcę tronu zaszczytli Metropolite swoją obecnością i opuścili klasztor o godzinie 1 1/2. Wieczorem było miasto oświetlone.

Z Kiachty donoszą pod d. 1. Lipca: »Dzisiaj w rocznicę urodzin N. Cesarzowej Jęjmci naczelny administrator pograniczny w Troistosawsku wyprawił bankiet dla Dżarguczej i dla Boszka Majmatczy, jakoteż znamienitym Chinczykom; urzędnicy administracji rossyjskiej, jakoteż członkowie nowej missyi Pekijskiej byli także zaproszeni. Oprócz ukontentowania, jakie ta uczta sprawiła dla obecnych, dała jeszcze sposobność członkom missyi zabrania znajomości z Chinczykami i zbliżenia się więcej do Dżarguczej Majmatczy, który nam dawał zawsze dowody przyjacielskich stosunków. — Sławny Bukkarczyk Abdaraim, znany z dostawy w niezmierniej ilości rumbarbarum, umarł w d. 26. Czerwca na przedmieściu chińskiem Majmatczy ny pod Kiachtą.

Prussy,

JKW. Xiążę Wilhelm (syn Króla) według wiadomości z Kolonii zjechał w d. 9. z. m. do Koblency, a z tąd pojechał do Akwisgranu. JKW. Xiążę Fryderyk przybył dniem wprzód z Düsseldorf do Kolonii, i tegoż samego wieczora odjechał na powrót do pierwszego miasta.

Cesarzko austriacki nadzwyczajny Poseł a pełnomocny Minister na król. pruskim dworze Hr. Trautmannsdorf Weinsberg przybył w d. 14. t. m. z Drezna do Berlina. — Cesarzko rossyjski Wicekanclerz i Minister spraw zagranicznych Hr. Nesselrode wyjechał do Petersburga z Berlina, gdzie powracając z Karlsbadu kilka dni zabawił.

Gazeta Akwisgrańska z d. 8. Września umieściła następujące obwieszczenie: »Król Jmć roz-

kazem gabinetowym z d. 15. z. m. raczył zalecić, aby wojsko 8go korpusu wraz z załogami twierdz związkowych Moguncyi i Luxemburga, w ciągu następnej zimy zostawało także zupełnie na etacie pokoju, po ćwiczeniach jesiennych rozpuściło swoją rezerwę wojenną, a natomiast w jesieni przyjąłoby nowozaciężnych ludzi dla uzupełnienia pułków; lecz dawanie urlopu na zimę nie będzie miało miejsca. Następnie uczynione zapytanie: czyli rzeczzone wojsko zaraz po skończonych ćwiczeniach jesiennych lub dopiero po przybyciu nowozaciężnych ma rozpuścić ludzi przechodzących w tym roku do rezerwy wojennej? zostało przez Monarchę rozstrzygnięte w tym sposobie, iż wspomniane wojsko bez żadnej przerwy ma zupełnie pozostać na etacie pokoju, a zatem i rezerwa wojenna ma się rozprowadzać tylko za przyzywaniem nowozaciężnych i w miarę ich przybywania. Rozporządzenie względem niedawania urlopów na zimę stosuje się także do 7mej brygady artylerji wojska 8gokorpusu, stojącej na załodze w obwodzie tegoż korpusu. Powyższe rozporządzenie podaje się niniejszem do publicznej wiadomości. — W Akwisgranie d. 7. Września 1830. Królesko pruska rejencyja, wydział spraw wewnętrznych.«

Gazeta Akwisgrańska z d. 11. Września donosi: »Gazety Leodyjskie donosząc, że czwarty król. pruski korpus wojska otrzymał rozkaz wyruszyć do prowincyj nadreńskich, zapewniają, że liczba wojsk, które się w tej prowincyi zebrały, wynosić będzie przeszło 100000 ludzi. Stosownie do najwyższego rozkazu czwarty korpus wojska ma rozkaz udać się istotnie do prowincyj nadreńskich; gdy zaś wszystkie korpusy wojska według postanowienia gabinetowego począwszy od 15. z. m. powinny być na stopie pokoju, przeto rzeczywisty stan trzech korpusów wojska wyniesie zaledwie 25000 ludzi.

— Z Berlina dnia 18. Września. —

Onegdajsza Gazeta rządowa pruska pisze: »W Nrze 166 Korrespondenta Hamburgskiego znajduje się artykuł, podług którego Saarlouis ogłoszono za będące w stanie oblężenia, a dowódca miał użyć surowości praw wojennych, kazałszy rozstrzelać 3 zbiegów, których władze pograniczne francuzkie oddały. Możemy atoli zapewnić, iż nie było rozruchu w Saarlouis, że to miejsce nie zostało ogłoszone za będące w stanie oblężenia, i że tam nie rozstrzelano zbiegów. Ten artykuł jest więc tylko czczym wynalazkiem.«

Powyższa Gazeta z d. 18. Września donosi co następuje:

Ujęcie kilku czeladników krawieckich przez policyjną, stało się powodem, iż d. 16. Września wieczorem między godziną dziewiątą i jedenastą na szerokiej ulicy, szczególnie przed odwachem na rynku kolouskim i na placu zamkowym zgromadził się tłum ludu, złożony po części z krawczyków i innej czeladzi, żądając z krzykiem uwolnienia przytrzymanych; inni zaś tylko z niewczesnej ciekawości połączyli się z masą ludu. Usiłowaniu władzy policyjnej powiodło się rozprószyć lud o godzinie 11tej; uwięziono kilku wicherzycieli tudzież niektóre z osob niechcących się oddalić na wezwania. Lud nie popełnił jednak istotnych wykroczeń.

Wczoraj wieczorem, zdarzenia onegdajsze i ciekawość, czyli się nie powtórzą, zwabiły większe jeszcze mnóstwo na plac zamkowy i poblizsze ulice. Chociaż się nie dopuszczano wykroczeń, należało się jednakże obawiać zamieszania spokojności z powodu pustoty i lekkomyślności. Wystawione dla bezpieczeństwa straż policyjne starały się nakłonić lud do spokojnego rozejścia się, co też wkrótce nastąpiło. Pięciu opornych, którzy nie chcieli uleść wezwaniom i rzucali kamieniami na żandarmów, zostali po większej części ranieni i uwięzieni. W ciągu obudwóch dni stały oddziały kawaleryi i piechoty, które patrolowały po ulicach i w przypadku potrzeby, były gotowe do przedsięwzięcia ostrzejszych kroków. Kiedy jednakże postępowanie policyi okazało się dostateczne, dalsze użycie wojska nie było potrzebne. Dla zapobieżenia jednakże podobnym zgiełkowym zgromadzeniom się, narażającym spokojność mieszkańców, wydano dziś następujące policyjne ogłoszenie:

»Wczoraj wieczór nastąpiło tłumne zgromadzenie się, którego powodem była niedozwolona ciekawość, i które się stało przyczyną nieporządku. Dla uniknienia podobnych zdarzeń, zagrażających bezpieczeństwu szanownego obywatelstwa, ogłaszamy niniejszém z odwołaniem się do praw istnących: że

1) Każdy obowiązanym ulegać bezwarunkowo rozporządzeniom policyi i przydanym jej w pomoc patrolom.

2) Każde zgromadzenie się w liczbie przechodzącej 5 osób wieczorem na ulicach jest zabronione i pociąga za sobą uwięzienie.

3) Rodzice i majstrowie są obowiązani pod własną odpowiedzialnością zatrzymywać wieczorem swe dzieci i uczniów swoich w domu.

Wszyscy ludzie prawi, uznają użyteczność powyższego rozporządzenia. Przy dobrym sposobie myślenia obywateli spodziewać się należy, iż każdy chętnie będzie uległym, i wstrzyma się od niewczesnej chęci nowości, a tym sposobem

przyłoży się do utrzymania porządku i uniknienia przedsięwzięcia surowszych kroków. Berlin 18. Września 1830. Prezydium policyi Tippelskirch. Eseebeck.»

Dobrze myślący mieszkańcy Berlina mogą zresztą być przekonani, iż wszelkie usiłowania, któreby przedsiębrali źle myślący w celu zamieszania nadal publicznej spokojności, przez najsilniejsze i najsurowsze kroki, będą przytłumione w zarodzie. Gdy się okazało, iż uwięzieni dnia 16. czeladnicy krawieccy są niewinni, i że urzędnik policyjny, który ich aresztował, przekroczył swoje przepisy, więc ich natychmiast uwolniono, a urzędnik z wyraźnego rozkazu Króla Jmci został suspendowany i rozpoczęto przeciwko niemu postępowanie sądowe. Okazuje się z prostego tego czynu sprawiedliwości, iż wypadki onegdajszego dnia podwójnie były naganne. Gdzie pojedynczy drogą nieprawą sam sobie chce wynierzać sprawiedliwość, tam pomyślność wielu bywa narażana i nikt nie zyska zadosyć uczywienia.

Niemcy.

— Z Drezna dnia 13. Września. —

Dziś wieczór o godzinie 7. Jenerał Porucznik Gablentz doniósł gwardyi narodowej miejskiej i gminnej zebranej na starym rynku, że Król mianował Xięcia Fryderyka Augusta swoim spótrejentem. — W skutek tego zdarzenia nastąpiła dobrowolna illuminacja stolicy.

— Z Brunświku dnia 10. Września. —

Xiążę Wilhelm Brunświk Oels (brat Xiążęcia Karola), do którego wyjechała deputacja z adresem zapraszającym, aby tymczasowie obecnością swoją zapewnił porządek, przybył tu dziś po południu i został przyjęty radośnemi okrzykami. Wojsko i cała gwardya narodowa, wynosząca razem blisko 6000 ludzi, stały pod bronią. Wspomniany Xiążę przejechał konno po mieście w towarzystwie wielu Oficerów, a wieczorem udał się do zamku letniego Richemond, z kąd wydano odezwę względem ostatnich wypadków. Dziś wieczorem całe miasto jest rzesisto oświetlone. Porządek utrzymuje się jak najciszej: uwięziono już 67 zbrodniarzy. Obadwa wydziały Stanów są zgromadzone dla naradzenia się względem dobra ojczyzny.

Wzmiankowana odezwa jest (według gazety magdeburskiej) następująca: — »Gdy powziąłem wiadomość o nieszczęsnych wypadkach zasłych niedawno w tutejszém mieście, pośpieszyłem tu niezwłocznie, mocno zasmucony tém, co się zdarzyło, i w zamiarze przyłożenia się ile możliwości, czynami lub pośrednictwem do przywróce-

nia spokojności i porządku. Z przyjemnym dla mnie zaspokojeniem; przekonałem się za przybyciem mojem, iż połączonym usiłowaniam wszystkich władz i dobrych obywateli powiodło się już przywrócić powszechne bezpieczeństwo, spokojność i porządek. Poczytnę sobie za powinność oświadczyć za to z mojej strony najczulsze podziękowanie. Niemniej rozrzewniony zostałem, że już odebrałem tyle dowodów wiernego przywiązania, które mieszkańcy Brunświku w szczęśliwych i pośpynych dniach, domowi memu okazali. Dowody te są najpewniejszą rękojmią ciągłej spokojności i powrotu dni szczęśliwych. Oby mieszkańcy kochanego mego rodzinnego miasta byli mocno zapewnieni, iż wspólnie z istnącymi władzami najgorliwiej starać się będę i z mojej strony przykładać się wszelkimi siłami do pozyskania tego celu. W Brunświku 10. Września 1830 r. (podp.) Wilhelm, Xiążę Brunświk-Oels. 4

Zjednoczone Niderlandy.

— Z *Bruxelli* d. 14. *Września*. —

Szambelani belgijscy wyjechali na uroczystość ślubu Xiężniczki Maryjanny, otrzymawszy stosowna wieżanie z Hagi od Mistra ceremonij.

W Mons odbywa warty wspólnie wojsko ze strażą obywatelską, chcąc przez to zapobiedz rozruchom aż do rozstrzygnięcia losu prowincyj południowych.

Gazette des Pays Bas powątpiewa także, czyliby kupcy bruxelscy, a mianowicie Izba handlowa tego miasta, jeżeliby ją o to zapytano, przystała zupełnie na życzenie oddzielenia Belgii od Hollandyi.

— Z *Hagi* dnia 14. *Września*. —

Xiążę Gavre zagał dnia wczorajszego nadzwyczajne posiedzenie Stanów jeneralnych odczytaniem pisma królewskiego, którym został mianowany Prezydentem pierwszój Izby. Następnie wszedł N. Pan w towarzystwie Xięcia Oranii i przemówił temi słowy:

»Szanowni Panowie! Nadzwyczajne zgromadzenie, które dziś otwieram, stało się niezbędnym, w skutek natłoku smutnych wypadków. W pokoju i przyjaźni z wszystkimi ludami naszej części ziemi ujrzały Niderlandy niedawno zakończenie wojny w zamorskich naszych posiadłościach. Spokojnie kwitły porządkiem, handlem i przemysłem. Zajmowałem się troskliwością o ulżenie ciężarów ludowi i o zaprowadzenie w wewnętrznej administracyi popraw, jakich potrzebę wykazało doświadczenie, gdy nagłe w *Bruxelli*, a za tym przykładem wkrótce w innych miejscach Państwa, wybuchły rozruchy, przedstawiając widok podpalania i łupieztw, któ-

rych skręślenie przed tém zgromadzeniem byłoby nadto zasmucające dla mego serca, dla uczuć narodowych i dla ludzkości. W oczekiwaniu współdziałania WMPanów, których zwołanie było moja najpierwszą myślą, przedsięwziętoj bezwzględnie wszelkie środki będące w mojej mocy, aby zapobiedz szerzeniu się złego, aby zastonić dobrze myślących przeciwko złyń, i odwrócić klęskę domowej wojny od Niderlandów. 4

»Przeniknienie rodzaju i źródła tych wypadków, wysledzenie ich celu i skutków, mniej jest potrzebne dla sprawy ojczyzny w obecnej chwili, niż zbadanie środków, któremi spokój i porządek, władze i prawa, nietylko tymczasowie przywrócone, lecz raczej trwale mogą być umocnione. Jednakże Mości Panowie, jestto bardzo trudne zadanie: przy walce zdań, przy wzburzonych namiętnościach i istnieniu rozmaitych sprężyn i celów, połączyć żądanie o dobro moich poddanych z obowiązkami, które winienem wszystkim i które wszystkim zaprzysiągłem. Dla tego też wzywam na pomoc waszję mądrości, rozwagi i wytrwałości, abym wzimocniony zgodnością reprezentantów ludu, po wspólnej naradzie, ustanowił, co przy tak smutnych okolicznościach stać się musi dla dobra Niderlandów. 4

»Jest wielostronne mniemanie, iż przejrzenie prawa podstawnego, a nawet oddzielenie prowincyj połączonych przez układy i prawo podstawne, przyczyni się do poparcia dobra kraju. Jednakże podobne pytanie może tylko być wzięte pod rozwagę drogą, którą właśnie przepisuje prawo podstawne, którego przepisy nas wszystkich wiążą uroczystą przysięgą. Ważne to pytanie stanowić będzie główny przedmiot waszych narad. Pragnę, aby zgromadzenie wasze otworzyło mi myśli i widoki swoje w tym względzie z taką otwartością i spokojnością, jakiej szczególniejsza ważność rzeczy wymaga. Ja z mej strony życzę nadewszystko szczęścia Niderlandczykom, których pomysłność i opatrność Boska powierzyła mojej troskliwości, zupełnie jestem gotów wspólnie ze zgromadzeniem WPanów, przyczynić się do środków ku temu dążących. Prócz tego zgromadzenie niniejsze, służy do uwiadomienia WPanów, iż sprawa kraju przy istnących teraz okolicznościach wymaga koniecznie, aby milicyja przez dłuższy czas, niż prawo podstawne przepisuje, dla zwyczajnych ćwiczeń była zgromadzona. Rozporządzenia względem potrzeb pieniężnych rząd wynikających, równie jak wiele innych skutków rozruchu mogą teraz być zastąpione przez otworzenie kredytu; bliższe atoli ich urządzenie będzie się musiało stać przedmiotem narad waszych na najpierwszém zwyczajnym zgromadzeniu. 4

»Szanowni Panowie! Liczę na waszę wierność i miłość ojczyzny. Pamiętny na zaburzenia, które i nad moją wzniosły się głową, nie zapomnę o mężstwie, przywiązaniu i wierności, które z siebie ztrząsnęły przemoc, utwierdziły prawa ludu i berło oddały w moje ręce; równie jak o waleczności, która na polu bitwy, umocniła tron i zapewniła niepodległość ojczyzny. Zupełnie gotów uprzedzać słuszne życzenia, nie poprę nigdy ducha stronnictw, ani się zgodzę na kroki, któreby poświęcały korzyści i pomyślność narodu popędowi gwałtów. Połączyć ile możności interes wszystkich, oto życzenie mego serca.»

Gdy Król z Xięciem opuścili zgromadzenie, P. Corver Hooft, jako Prezes drugiej Izby na przeszłym zgromadzeniu, doniósł, iż ogłosi kilka propozycyji rządu — P. Byleveldt odezwał się w ten sposób: „Od Pana, który przewodniczył posiedzeniu Stanów Jeneralnych, usłyszałem w języku, którego tu rozumieć nie chcę, kilka słów wyrzeczonych do Członków drugiej Izby, ile się zdaje mających służyć za jej zwołanie. Gdyby to było życzeniem Króla; natenczas podług prawa podstawnego musiałoby na piśmie lub przez kommissyją być ogłoszone, lecz tu, ani o pierwszym, ani o drugim nie słychać. Ja zaś nie pozostanę w zgromadzeniu zwołanem nieprawnie, bądź dla słuchania bądź dla stanowienia lub naradzenia się, lecz wychodzę.“ Jednakże P. Corver Hooft odczytał pismo Króla téjże saméj daty, w którym w myśl mowy zagajającej, tudzież ogłoszenia z d. 5. b. m. żąda N. Pan od Deputowanych, aby niezwłocznie pod ścisłą i troskliwą wzięli rozwagę: 1) Czyli doświadczenie wykazało konieczność zmiany ustaw narodowych? 2) Czyli w przypadku tym powinny być zmienione co do istoty i formy zawarte traktatami i ustawą między dwiema wielkimi częściami Królestwa, wzajemne ukiady względem popierania wspólnego dobra? W reszcie oświadcza w niem, iż przyjemno będzie JKMc i uzyskać jak najprędzej być może i jak prędko tylko dozwala ważność sprawy, względem tych zapytań otwarte i szczerze wynurzenie zdań Reprezentantów, aby wedle potrzeby mógł przedsięwziąć z nimi kroki, któreby potrzebne były do urzeczywistnienia ich widoków. Poczém zgromadzenie zostało odroczone do dnia dzisiejszego.

Niektóre Dzienniki donoszą, iż wielu Członków Jeneralnych Stanów obawia się przybyć na zgromadzenie do Hagi, aby nie doznali obraz od tutejszych mieszkańców, którzy mają być mocno zagniewani na południowe prowincyje. Dz. *Staats-Courant* uważa tę obawę za niestuszną, gdyż tak w Hadze, jak w całej Hollandyi panuje zupełny pokój i porządek.

Dziennik Belgijski stara się uspokoić obawę powstałą pomiędzy stanem kupieckim, a mianowicie w Antwerpii, jakoby odłączenie północnych prowincyj od południowych, handlowi tych ostatek miało przynieść uszczerbek. Można, tak mówi ten Dziennik, podzielnym być pod względem prawodawczym i finansowym, a jednak co do wewnętrznej polityki i granic handlowych w jedności pozostać.

— Z Antwerpii d. 6. Września. —

W tutejszym Dzienniku czytamy: »Jest wielkie podobieństwo, że nasze miasto ma wysokie przeznaczenie. Powiedzieliśmy już, że interes monarchii powołuje N. Pana w nasze mury, i zdaje się, iż JKMc jest tu spodziewany. Z drugiej strony zebranie się Stanów jeneralnych jest w Hadze niepodobnem, gdyż większa część deputowanych prowincyj południowych nie chciałaby się tam udać. Toż samo powiedzieć można o Bruxelli, gdzie deputowani z północy wzdrygaliby się przybyć. Do tego potrzeba miasta środkowego i spokojnego, które ma wszystkie pierwiastki bezpieczeństwa i wolności, a w którym każdy reprezentant mógłby bez obawy swe zdanie objawiać. Takiem miastem jest Antwerpia, która przy trwałej pozostaniu z tąd stawie, że w pośród powszechnéj obawy, będzie zawsze przytułkiem nienaruszalnym dla osób, własności i zdań wszelkich.«

Dziś rano jeden z Adjutantów Xięcia Oranii przejechał tędy do Bruxelli.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Austryjacki Poseł, Xiążę Esterhazy i Ambasadador Hiszpański, P. Zea Bermudez, mieli w d. 8. t. m. konferencyję z Hr. Aberdeen.

Courrier donosi: „Dzisiaj (d. 6.) nadeszły do wydziału spraw zewnętrznych depesze od P. Mackenzie z Lizbony z d. 21. Sierpnia. Galatea zawinęła w d. 16. Sierpnia na Tag i dnia następującego przyznał rząd Portugalski wszystkie żądania, które Konsul Angielski uczynił względem okrętów angielskich zabranych przez eskadrę Dom Miguela.

Statek parny przybyły do Londynu w d. 3. z. m. napelniony był podróżnymi, którzy oddalili się z Niderlandów.

Wicehrabia Dambray, syn byłego Kanclerza, Francyi, wysiadł na ląd w Brighthon i udał się do Karola X.

Przez Rotterdam przybyli do Londynu z nadzwyczajnemi zleceniami: Xiążę Trubecki z Petersburga i Xiążę Carolath z Berlina.

Francyja.

Podług bulletynu praw mianował Król P. Borel de Bretizel wykonawcą testamentu zmarłego Xięcia Kondusza na korzyść Xięcia Annale, a Barona Surval, rządzącą dóbr tym sposobem na Xięcia spadłych. Radę familijnę składają: Margrabia Marbois, Marszałek Marmont, Baron Seguier, Lepoitevin, Alexander de la Rochefoucauld i Hr. Canonville; rada ta odbywać się będzie pod przewodnictwem Prezydenta Izby Parów. — Dalej Król Jmć mianował P. Deviolaine Inspektora lasów, tymczasowym Intendentem swoich dóbr prywatnych, jakoteż tych, które należą do apanażu jego domu, a P. Badonix, administratorem dóbr Xiążąt i Xiężniczek domu królewskiego w czasie ich małoletności.

Postanowienie król. z d. 27. Sierpnia oznacza płacę Barona Pasquier, Prezydenta Izby Parów, na 100,000 franków.

Monitor z d. 15. Września umieścił urzędowe obwieszczenie ustawy względem nowego wyboru Deputowanych, którzy piastują płatne przez rząd urzędy, jakoteż ustawę względem tymczasowego urzędnika kolegijów wyborczych i ich postępowania. Do tej ustawy dołączone jest postanowienie król. zwołujące kolegija obwodowe na d. 21. Października, a kolegija departamentowe na d. 28. Października.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Izby Deputowanych, P. Benjamin Constant, który na teźniejszym posiedzeniu głosował z lewą stroną, t. j. z PP. Audry de Puyraveau, Manguin, de Corcelles, Eusebo Salverte i t. d. uczynił wniosek, iżby stósownie do powtórnego życzenia Dz. „Rewolucyi“ jako głównego organu stronnictwa ultra-rewolucyjnego znieść patenta, które dotąd potrzebne były do wykonywania zarobkowości księgarzy i drukarzy. Wszelako „Rewolucya nie przestaje na tem i w tej propozycji cząstkowej uważa jakąś „teschnotę“; według jej zdania wszystkie dotąd wydawane patenta i przywileje powinny być jednym ciosem zniweczone.“ — „Te przywileje“, mówi w jednym Numerze swojego pisma z d. 9. t. m., „tak są liczne, iż gdyby je pojedynczo rozpoznawano, potrzebowalaby Izba dwadzieścia lat; bo gdybyśmy tylko dwadzieścia godzin liczyli na każdą taką ustawę, tedy potrzebaby przeszło dwu tysięcy godzin dla urzędnika naszej administracyi przemysłu.

Izba zaś zbiera się tylko zwyczajnie na trzygodzin codziennie, cztery razy na tydzień, posiedzenie trwa pięć miesięcy, co rocznie wyniesie blisko 250 godzin, z których potrzeba odciągnąć czas na budżet, na nagłace ustawy, na komplemента i t. d. Gdyby zatem pozostało Izbie rocznie sto godzin do urzędzenia na nowo naszego stanu przemysłowego, potrzebaby zatem właśnie dwadzieścia lat, abysmy odzyskali swobody, których nas pozbawiły tyrańskie wyroki i postanowienia.“ — Dz. *Temps* bierze tę rzecz z innej strony i stara się ją uczynić śmieszniejszą. „Szczęściem“ mówi ón, „dla Deputowanych, że czeladz paryżka nakoniec ze swojā bezinteresownością i patrijotyzmem przekonała się, jak nierozsądny był jej zamiar zniszczyć prasy mechaniczne; albowiem Izba byłaby zarzucona prośbami różnego rodzaju, któreby do tego były zmierzwały. Udzielono nam kilku takich prośb, o których dla osobliwości namieniamy, aby okazać, iż gdy raz pozwolimy na złe wyrachowane żądania, wpadamy w śmieszność: 1) odpisywacze żądają zniszczenia prass wszelkiego rodzaju i czcionek; 2) pończoszarki zniesienia warstatów do robienia pończoch; 3) tkacze zniesienia warstatów fabrycznych do tkania; 4) Bajonscy czekoladnicy, zniesienia czekolady za pomocą maszyny robionej; 5) furmani i fiakry zniesienia powozów, zwanych *Omnibus*; 6) ci, co noszą lektyki zniesienia fiaków, furmanów i przywrócenia tylko lektyk; 7) sternicy i szyprowie okrętów z żaglami zniesienia statków parnych; 8) handlujący różem, fabrykanci plastrów dla piękności, wachlarzy i pudru, żądają, aby wachlarze, różowanie i plastrzyki dla upiększenia się i pudru do włosów przez ustawę były zaprowadzone; 9) pocztyliony, zniesienia telegrafów; 10) posłańcy piesi żądają zniesienia mniejszej poczty.“

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr polski. — Dzisiaj: Najlubiejsze sceny z opery: *Strzelec wyzwolony*. JPa. Nawrocka wystąpi po pierwszy raz w roli Agaty. — Między pierwszym a drugim oddziałem Opery, komedya we dwóch aktach, pod nazwiskiem: *Kto kocha, ten się kłoci*. JPa. Jarosiewicz wystąpi po pierwszy raz w roli Małgosi.

Teatr niemiecki. — Jutro: Na dochód śpiewaczki Elżbiety Schmidt: *Elisabeth Königinn von England*. Grosse heroische Oper in 2 Aufzügen.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Nr. 40. Rozmaitości.)